

Voorzitter:

T. Koelewijn-Koelewijn

Aanwezig: ir. H.P. van Essen (gedeputeerde), ir. R.G.H. van Muilekom (gedeputeerde) en A.J. Schaddelee (gedeputeerde)

E. Broere-Kaal (PVV), H. Chidi (D66), M.E.J. Eggermont (SP), J.C.A.M van Gilse BSc (VVD), F. Hazeleger (SGP), W.M.M. Hoek (50PLUS), M. de Jong (GroenLinks), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), H.J. Rikkoert MSc (ChristenUnie), W. van der Steeg (PvdD), H.O. Suna (PvdA), C. Westerlaken (CDA) en W.J.A. Weyers (OSU)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R. Poort (griffier) en M.J. Strijbos-Vermeulen (verslag)

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Koelewijn, opent de vergadering met een woord van welkom. Zij staat stil bij het feit dat het jaar 2021 een druk jaar zal zijn voor de commissie.

1.2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.3 Mededelingen

- De voorzitter memoreert dat de Staten de vorige week van gedeputeerde Van Essen de memo Voortgang en outline besluitvormings- en participatieproces regionale programmering wonen en werken hebben ontvangen. Het voorstel is om rond maart 2021 een informatiesessie hierover te organiseren. Na inventarisatie van de meningen lijkt hier voldoende belangstelling voor te bestaan. De griffier zal de vraag op een later moment nogmaals uitzetten.

De heer Hazeleger merkt op meer behoefte te hebben aan een politieke discussie met de andere fracties dan aan informatie.

Gedeputeerde Van Essen zegt toe de informatiesessie voldoende interactief te organiseren. Het is wel zo dat de Staten de kaders hebben vastgesteld voor het regionale programmeren en dat met die kaders de gesprekken met de regio's worden aangegaan. Een deel van het politieke proces vindt plaats in het gesprek met de regio's en de gemeenten.

Mevrouw Chidi wijst erop dat op 3 februari een informatiesessie staat gepland over het bredere verhaal. In maart komt er dus een sessie over het regionaal programmeren en zij pleit ervoor om die naar voren te halen, de eerste sessie breder te trekken en daarin ook de regionale aanpak te bespreken. Een aantal aspecten, zoals regionale kennis, expertise van het regionaal programmeren en de rol van de provincie, is van wezenlijk belang. Zij bemerkt dat haar fractie nog zoekt naar het bredere verhaal over de Omgevingsvisie richting 2021.

Gedeputeerde Van Essen benadrukt dat regionaal programmeren en het traject richting Omgevingsvisie twee aparte trajecten zijn.

De voorzitter stelt voor hier later in de vergadering op terug te komen.

In reactie op de heer Hazeleger stelt de heer Eggermont dat de afspraak is dat politieke discussies in de commissies plaatsvinden. Informatiesessies moeten niet uitmonden in politieke discussies.

Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat de besluitvorming van de Staten over de Omgevingsvisie op 10 maart zal plaatsvinden. De besluitvorming van de Staten over het regionaal programmeren heeft voor de eerste ronde al plaatsgevonden middels de kaderstelling. De provincie doorloopt het verdere proces om tot het eerste programma te komen met gemeenten en andere partners. De Staten hebben hier geen besluitvormende rol in. Bij de besluitvorming rond de kaderstelling is afgesproken dat GS de Staten, zeker over de eerste ronde, goed informeren. De reden voor zijn voorstel om een interactieve sessie te houden, is dat de Staten dan de gelegenheid krijgen om vragen te stellen.

- Gedeputeerde Van Essen deelt mee dat de provincie Utrecht met de gemeenten De Bilt en Amersfoort genomineerd zijn voor de Aandeslag-Trofee 2020, een nationale trofee van het ministerie voor initiatieven waarbij al uitvoering gegeven wordt aan het werken met de Omgevingswet. Het betreft een project van meervoudige vergunningen. Er kan gestemd worden op één van de drie nominaties. De Staten ontvangen hierover informatie.

1.4 Verslag commissie Omgevingsvisie van 23 september 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter staat stil bij het afscheid van notulist mevrouw Strijbos en dankt haar voor haar inzet voor de commissie Omgevingsvisie en andere commissies.

1.5 Termijnagenda versie 6 oktober 2020 en lijst moties

De voorzitter memoreert een toezegging van gedeputeerde Van Essen rond Rijnenburg. In het derde kwartaal van 2020 zou de suggestie voor een bijeenkomst met stakeholders aan de gemeente Utrecht voorgelegd worden.

Gedeputeerde Van Essen herinnert eraan dat in een motie werd gevraagd om een conferentie. De conferentie wordt momenteel voorbereid maar ook hier is COVID-19 een complicerende factor. Er is contact opgenomen met de gemeente met het oog op een zorgvuldige voorbereiding. De datum is nog niet bekend, ook is niet duidelijk of de conferentie digitaal of fysiek zal zijn. Dat laatste zou betekenen dat de datum van 19 januari 2021 afgewacht moet worden. De gedeputeerde zegt toe hier in het eerste kwartaal van 2021 op terug te komen.

De voorzitter wijst erop dat motie 58a *Polder Rijnenburg en de hele A12 zone expliciet onderdeel uit te laten maken van het MIRTonderzoek in het doorrekenen van de verschillende scenario's* nog niet is afgedaan.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat de A12-zone en Rijnenburg zijn betrokken in het U Ned-onderzoek. Het gebied wordt hier ook in genoemd. Er is integraal gekeken naar alle mogelijke verstedelijkingslocaties. Daarmee is de motie afgedaan. Parallel hieraan heeft de gemeente Utrecht een quick scan uitgevoerd over Rijnenburg. De gedeputeerde zal die de Staten doen toekomen.

1.6 Ingekomen brieven

Er zijn geen stukken ingekomen.

1.7 Inspraak

De voorzitter deelt mee dat er een inspreker is. Zij wijst erop dat, gezien het traject van zienswijzen en het feit dat de Nota van Beantwoording nog niet is ontvangen, het niet het moment is om inhoudelijk op de inspraak in te gaan. Om dezelfde reden onthoudt de gedeputeerde zich van beantwoording.

De voorzitter geeft het woord aan de inspreker.

Mevrouw Buiter van het Utrechts Landschap spreekt in namens Natuurmonumenten, NMU, IVN, Landschap Erfgoed Utrecht en het Utrechts Landschap. Er zal ook een korte film worden vertoond. De inspreektekst van mevrouw Buiter wordt als bijlage 1 aan het verslag toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

Het filmpje wordt helaas zonder geluid vertoond. Dit blijkt technisch niet mogelijk. Mevrouw Buiter deelt mee dat het filmpje na afloop toegestuurd wordt aan de Statenleden.

De voorzitter deelt mee dat de link naar het filmpje is toegevoegd aan de agenda. Verschillende fracties zijn benaderd met het verzoek om over dit punt in gesprek te gaan. De zienswijze wordt teruggezien in het proces richting de Nota van Beantwoording en bij het vaststellen van de Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening. De voorzitter dankt mevrouw Buiter voor haar inspraak.

2. TER BESPREKING

2.1 Memo zienswijzen en proces Omgevingsvisie/Omgevingsverordening

De voorzitter memoreert dat in de memo die de Staten hebben ontvangen opnieuw het proces staat beschreven. In de memo staat een toelichting op de adviezen, wie daar tot nu toe, vanuit met name de adviescommissies, gebruik van heeft gemaakt. De vervolgpcedure is vrij uitvoerig beschreven. Op 2 november is aan de terinzagelegging een einde gekomen. Momenteel wordt er hard gewerkt aan het opstellen van de concept Nota van Beantwoording die in januari door GS wordt besproken. Het ziet ernaar uit dat de commissie om en nabij 28 januari, nadat GS het Statenvoorstel en de Nota van Beantwoording Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening hebben vastgesteld, het Statenvoorstel tegemoet kan zien. Er is gelegenheid om het binnen de fracties te bespreken.

Er staat voor 3 februari een informatiesessie gepland voor commissie en medewerkers, voor allen die hier behoefte aan hebben. De sessie kan gaan over door de Staten vooraf benoemde onderwerpen en er zal gelegenheid zijn voor het stellen van technische en inhoudelijke vragen. Op enig moment zullen GS in de periode voorafgaand aan 28 januari de vragen en opmerkingen tegemoet moeten kunnen zien om daarmee aan de slag te kunnen op 3 februari.

4 Februari is de deadline voor het indienen van technische vragen door de Staten. Op 10 februari is er een extra commissievergadering, bedoeld om indieners van zienswijzen die willen reageren op de concept Nota van Beantwoording en eventuele andere insprekers de gelegenheid te bieden in te spreken. Dit gedeelte is losgeknipt van de vergadering van 17 februari. In feite kan men de extra vergadering omschrijven als de hoorzitting, het is de gelegenheid voor insprekers om een extra keer het gesprek aan te gaan, maar de bijeenkomst wordt niet op die manier benoemd. Nadat de Staten op 11 februari de beantwoording hebben ontvangen, bespreken de Staten het Statenvoorstel op 17 februari in een extra lange vergadering. Het losknippen is gedaan om te voorkomen dat er een erg lange vergadering op 17 februari zou zijn. Dan volgt de week van de Voorjaarsvakantie.

De gedeputeerde en medewerkers zijn van 1 maart tot 10 maart beschikbaar om aan te schuiven bij fractievergaderingen om nog eens de diepte in te gaan en vragen te beantwoorden. Zo krijgen de fracties de gelegenheid zich goed voor te bereiden op de vergadering van 10 maart.

Dit alles is zo gepland om op 1 april daadwerkelijk aan de slag te kunnen met de Omgevingsvisie en de interim Omgevingsverordening.

Gedeputeerde Van Essen benadrukt dat GS en Staten een intensief proces ingaan, met name vanaf 26 januari als GS de Nota van Beantwoording hebben vastgesteld en die op 28 januari naar de Staten sturen. Voorzitter, griffier en gedeputeerde hebben zorgvuldig geprobeerd dit proces uit te lijnen. Een aantal van 175 zienswijzen is veel, maar toont ook de betrokkenheid. Het is een teken dat het participatieproces goed doorlopen wordt. Dit is ook gedaan bij Horizon 2050, bij het traject naar het concept toe en tussen concept en ontwerp. Toen zijn veel avonden georganiseerd. De besluitvorming nadert en daarom is getracht de gelegenheid te geven voor technische vragen, voor insprekers en voor het voeren van het politieke debat in de commissie. Ook wordt de fracties technische ondersteuning geboden en wordt het inhoudelijke gesprek verder gevoerd. Er liggen omvangrijke stukken voor en op deze manier kan het proces op een zorgvuldige manier worden doorlopen. De Voorjaarsvakantie is daarbij buiten schot gehouden.

Hij hoort graag of de fracties dit proces voldoende vinden en of er vragen of suggesties zijn.

De ontvangst van de memo verbaast de heer Westerlaken. In de Termijnagenda staat volgens hem het tijdschema al weergegeven. Er wordt een andere keuze gemaakt, de klassieke hoorzittingen verdwijnen. De hoorzittingen werden 's avonds gehouden om iedereen in de gelegenheid te stellen om te reageren op de Nota van Beantwoording. Hij hoort graag wat de meerwaarde is van de huidige opzet en meent dat de Staten in het al vastgestelde tijdschema met de hoorzittingen ruimschoots de gelegenheid krijgen om van gedachten te wisselen met de sprekers.

Hij begrijpt niet dat er gesproken wordt over vooraf vastgestelde onderwerpen die besproken kunnen worden. Hij kan hier moeilijk op reageren omdat hij niet weet wat er in de Nota van Beantwoording zal staan en welke accenten gelegd zullen worden door de mensen die daarop zullen reageren. Hij pleit voor de klassieke manier van hoorzittingen in de avond. Het kost avonden maar zijn ervaring leert dat het vruchtbare avonden zijn waarop de Staten echt in contact komen met mensen die zich betrokken voelen bij de omgeving.

Een aantal van 175 zienswijzen is veel, maar in 2013 waren er 300.

In de memo wordt gesproken over de indeling in vier groepen maar in de bijlage staan er maar drie. Er staat dat de Staten de stukken kunnen inzien op de griffie. Spreker is sinds 7 maart niet op de griffie geweest en zal dat ook niet doen. Hij vraagt of dit achter de inlog kan worden aangebracht.

De heer Suna constateert dat de data wel erg dicht bij elkaar liggen. Hij vraagt of de inwerkingtreding op 1 april echt noodzakelijk is.

De technische vragen moeten voor 4 februari ingeleverd worden. De Staten ontvangen de Nota van Beantwoording eind januari en hebben slechts een paar dagen om vragen in te dienen. Er is weinig gelegenheid om binnen de fractie te overleggen en bij een belangrijk onderwerp als dit bestaat die behoefte zeker. Hij vraagt of dit met een week verschoven kan worden.

Spreker is verheugd over het opknippen van de commissievergadering in twee vergaderingen.

Mevrouw Chidi vindt het een ambitieus traject. De afgelopen tijd hebben GS ambitie getoond. Zij hoopt dat dit goed zal verlopen.

Ook zij maakt zich zorgen over de korte termijn voor het indienen van technische vragen. De lijvige stukken moeten ook goed besproken worden met de fractie. Zij informeert of hier rek in zit.

Zij herhaalt haar oproep om van de informatiesessie van 3 februari een brede sessie te maken voor iedereen. Hiermee kunnen andere Statenleden op vlieghoogte komen.

Zij zou in de week van 10 februari meer avonden willen organiseren.

Zij is content met de scheiding tussen de hooravond en de vergadering van de commissie op respectievelijk 10 en 17 februari.

Mochten er bijvoorbeeld 40 mensen hun zienswijze op de Nota van Beantwoording willen inbrengen, dan lukt dat niet op één dag of avond.

De heer Eggermont is van mening dat de tijd te kort is om tussen 28 februari en 4 maart op een fatsoenlijke manier technische vragen te kunnen stellen, om op 10 februari met 175 sprekers te kunnen vergaderen en de week erop de inhoudelijke bespreking in de commissie te laten volgen. GS zijn ambitieus in het behandelen van alle bezwaren maar minder ambitieus in de tijd.

De voorzitter laat weten dat de zienswijzen inmiddels achter de inlog staan.

De heer Westerlaken wijst erop dat hij de zienswijzen de vorige avond niet kon vinden.

De voorzitter gaat ervan uit dat hierover meer informatie zal volgen.

De heer Hazeleger sluit zich volledig aan bij de opmerkingen van de heer Westerlaken. Het is belangrijk dat de hoorzittingen doorgaan op de oude manier. Dit waren juist vruchtbare avonden waarop gewone burgers en mensen die een belang hebben langskomen om hun verhaal te doen. De provincie moet daar de tijd voor nemen. Dit zou 's avonds moeten gebeuren omdat men dan tijd

heeft om naar het Provinciehuis te komen. Het is misschien wat kort door de bocht, maar overdag komen mensen die ervoor betaald krijgen om te komen inspreken. Spreker heeft de zienswijzen niet gevonden achter de inlog.

De voorzitter wijst erop dat de griffier via de chat laat weten dat de zienswijzen te vinden zijn achter de inlog van 17 februari.

Het is nog onzeker of de insprekavond op 10 februari in het Provinciehuis gehouden kan worden.

In reactie op de heer Eggermont licht mevrouw Chidi toe dat er volgens haar twee trajecten zijn. Zij heeft gevraagd om iets meer ruimte in het traject van het werk van de Staten, het indienen van de technische vragen en het beantwoorden ervan, toewerkend naar de commissievergadering.

Zij heeft juist voor meer hoorzittingsavonden gepleit.

Zij ziet de ambitie op die twee punten maar zou graag meer tijd hebben voor het werk van de Staten.

De voorzitter wijst erop dat, willen de Staten de termijn van 10 maart - de behandeling in de Statenvergadering - halen, dit resulteert in voorliggend tijdspad.

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid te reageren.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat de datum van 1 april onder andere samenhangt met Vijfheerenlanden. Als die datum niet gehaald wordt, moeten voor die gemeente aparte besluiten voorbereid worden. GS vinden dit onwenselijk en zouden de besluitvorming voor 1 april afgerond willen hebben.

De stappen die nodig zijn na besluitvorming door de Staten bestaan uit formele, juridische documenten. Dat is een heel traject en 10 maart is de uiterste datum waarop de besluitvorming moet plaatsvinden om de termijn van 1 april te halen.

Tussen 28 januari en 10 maart moet het proces zorgvuldig doorlopen worden.

Net als bij de PRS/PRV zijn er de hoorzittingen zelf waarbij men schriftelijk zienswijzen kan indienen en naar een hoorzitting kan gaan om een en ander mondeling mee te geven. Degenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen die vervolgens mondeling toelichten. De formele hoorzitting heeft al plaatsgevonden, die was parallel aan het zienswijzetraject. Een aantal mensen hebben daar gebruik van gemaakt. Waar het hier om gaat, zijn niet de hoorzittingen maar de mondelinge toelichtingen op de zienswijzen die zijn ingediend. Voorzitter en gedeputeerde zouden die apart willen organiseren. Als zich daarvoor veel mensen aandienen, kan één dag te krap zijn. Dit zou gedeeltelijk overdag gepland worden omdat het voor de één makkelijker is om overdag te komen en voor de ander in de avond, bijvoorbeeld bij organisaties. Hier kan nog naar gekeken worden. Het hangt ook af van het aantal sprekers.

Hij zegt toe het antwoord op de vraag van het CDA over de vier groepen na te zullen gaan.

Een aantal fracties vindt de tijdspanne te kort tussen 28 januari, wanneer de Staten de Nota van Beantwoording ontvangen, en 4 februari, de deadline voor het stellen van technische vragen. Met dit schema zouden de Staten de beantwoording een week voor de commissievergadering beschikbaar hebben. Wordt de datum van 4 februari verschoven, dan ontvangen de Staten de antwoorden later. Spreker schat in dat het aantal vragen zo groot zal zijn dat de beantwoording veel ambtelijke capaciteit zal vragen. Een week is dan al krap. De Staten zouden de antwoorden korter voor de commissievergadering ontvangen, wat onhandig is. Het enige alternatief is om de commissievergadering te verschuiven van 17 naar 24 februari, maar dat valt in de Voorjaarsvakantie. De gedeputeerde benadrukt dat de zienswijzen al beschikbaar zijn. De Statenleden kunnen een deel van de voorbereiding al oppakken en kunnen het gesprek al aangaan met organisaties die de zienswijzen hebben ingediend. Alleen de Nota van Beantwoording ontbreekt en komt pas 28 januari. Het is krap en tegelijk intensief. Dat is de reden waarom dit punt staat geagendeerd.

De heer Hazeleger doet de volgende suggestie. Als de datum van de inspraak een week naar voren wordt gehaald, komen de mensen op 3 februari hun zienswijze, die de Staten al kunnen inzien, toelichten. De termijn waarop de fracties technische vragen kunnen indienen zou een week naar achteren verschoven kunnen worden, naar 10 februari. Het is vaak zo dat de Staten de antwoorden de maandag of dinsdag voor de commissievergadering ontvangen. De Statenleden hebben de tijd om de antwoorden te lezen en kunnen op 17 februari vergaderen. Men heeft dan een week langer om technische vragen te stellen. Sommige organisaties zullen overdag willen inspreken, in de week van 10 februari wordt de inspraak dan voor een deel in de ochtend en voor een deel in de avond gepland. Bij te veel aanmeldingen kan naar een tweede avond gezocht worden.

De heer Westerlaken vindt het positief dat de Staten de zienswijze al kunnen lezen, zij kunnen zich voorbereiden op de denkpatronen van de indieners. Maar het gaat erom dat de zienswijzen zijn ingediend bij GS. GS antwoorden in de Nota van Beantwoording en op basis daarvan vindt de besluitvorming plaats. De Staten moeten ruimschoots de gelegenheid krijgen om op de hoogte te raken van de antwoorden van GS, om hun oordeel erover te vormen en tot besluitvorming over te kunnen gaan.

De hoorzittingen waren geen hoorzittingen maar informatieavonden. De hoorzittingen kunnen pas gehouden worden nadat de Nota van Beantwoording is geschreven.

Hij sluit zich voor een groot deel aan bij de heer Hazeleger, maar als dit juridisch en procedureel goed afgewikkeld moet worden, moet dat op een correcte wijze gebeuren. Dat betekent dat er hoorzittingen gehouden moeten worden voor iedereen die meent dat zijn zienswijze onvoldoende goed of onvoldoende beargumenteerd beantwoord is door GS. Dit moet ruimschoots een plek krijgen in de procedure. Hier moet ruimte voor gevonden worden.

De heer Karatas sluit zich aan bij de vorige sprekers, de tijd is krap en de hoeveelheid is immens. Mensen zijn betrokken, het onderwerp leeft.

De Statenleden geven hun betrokkenheid aan als zij alle zienswijzen één voor één lezen, ook worden mensen dan serieus genomen.

De Nota van Beantwoording is een juridische gang van zaken. Hij vraagt zich af in hoeverre de zienswijzen erin terugkomen, in hoeverre mensen zich gehoord voelen. Daar zit een knelpunt. Hij vraagt wat de structuur is van de Nota van Beantwoording en of de griffie wellicht de Staten een dienst kan doen, bijvoorbeeld door een schematische opzet.

De heer Eggermont begrijpt van de gedeputeerde dat er drie weken nodig zijn tussen de Statenvergadering en de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de interim Omgevingsverordening. Tegelijkertijd hebben de Staten maar een week om de Nota van Beantwoording door te nemen. Hij vraagt in hoeverre het mogelijk is om de Statenvergadering één of twee weken later te plannen zodat er meer ruimte komt. Hij informeert of de mogelijkheid bestaat om een deel van de zienswijzen eerder vast te stellen zodat daarover eerder dingen bekend zijn.

Griffier de heer Poort geeft een toelichting naar aanleiding van de bijdrage van de heer Westerlaken. In de Termijnagenda staat op de groslijst van bijeenkomsten Hoorzitting over Nota van Beantwoording indieners zienswijzen. Dat klinkt als een formele stap in het proces, terwijl het proces van hoorzittingen voor zienswijzen en infosessies in oktober al afgrond is. Normaal gesproken zouden GS het Statenvoorstel voorleggen, zou dit in de commissie behandeld en in de Staten besloten worden. Dat zijn de formele stappen die nog plaatsvinden. Het kan zijn dat zich insprekers melden in de commissie, zij grijpen hun laatste kans om te reageren op de stukken die mogelijk op onderdelen veranderd zijn. Dat zou eventueel veel tijd kosten. Daarom hebben voorzitter, gedeputeerde en griffie besloten om een afsplitsing te maken. Op 10 februari krijgen mensen de gelegenheid om hun inspraak of reactie op de Nota van Beantwoording een laatste keer toe te lichten. Het is dus niet een hoorzitting als formele stap in het proces. Bij de PIP Maarsbergen

gebeurde dit ook, men kreeg in de commissievergadering een laatste gelegenheid om te reageren op de Nota van Beantwoording.

De voorzitter herinnert eraan dat op 17 maart de Tweede Kamerverkiezingen worden gehouden. Wellicht heeft dit invloed op de mogelijkheid om de Statenvergadering te verschuiven.

De heer Weyers vraagt of de kwestie Vijfheerenlanden, die voor 1 april moet zijn afgerond, de belangrijkste reden is waarom de krappe termijnen niet wat opgerekt kunnen worden. Was de discussie over de termijnen een andere geweest als deze kwestie niet had bestaan?

De heer Westerlaken houdt aarzelingen, ook na de toelichting van de griffie, over de houdbaarheid van de reacties van de Staten als het proces hoor en wederhoor niet volledig doorlopen wordt. Hier moet meer aandacht aan worden besteed dan er aan ruimte geboden wordt.

De heer Hazeleger kijkt terug naar hoe dit is verlopen bij de laatste herziening van de PRS/PRV. Toen werden twee avonden georganiseerd naar aanleiding van de Nota van Beantwoording. Op dat moment weten insprekers wat het college met de zienswijzen hebben gedaan en is het meer nuttig om in te spreken. Zij kunnen aangeven waarom zij het er niet mee eens zijn. Dat is een gerichtere inbreng dan die waarbij mensen hun zienswijze geven. Alle amendementen die destijds zijn ingediend, waren rechtstreeks terug te voeren op de inspraakavonden. Op die avonden werden de politiek relevante punten naar voren gebracht. Hij pleit ervoor om, met het oog op de democratische legitimiteit en de participatie, de avonden ook nu te organiseren.

Mevrouw Hoek merkt op dat het moment van vaststelling van de Omgevingswet weer is uitgesteld door het Rijk. De afspraak is dat de provincie doorgaat waar men mee bezig is, maar dit punt moet meegenomen worden als er iets geforceerd zou worden.

De voorzitter wijst erop dat wordt gesproken over de Omgevingsvisie en -verordening.

Mevrouw Hoek is geen voorstander van het onder druk forceren van dingen terwijl er meer tijd is.

Mevrouw Chidi constateert dat het moeilijk is om te proberen met alle commissieleden een nieuwe planning te maken. Zij wil meegeven dat 17 februari en 10 maart de ijkmomenten zijn. De avonden of dagen om insprekers te horen ziet zij als extra. D66 zou daar meer tijd voor willen uittrekken. Ook vraagt de fractie om meer ruimte voor het stellen van technische vragen. Zo simpel is het.

In de memo staat niet alleen een planning, maar staan ook inhoudelijke zaken. Zij zou hier graag op terugkomen in een tweede termijn.

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid zijn beantwoording te vervolgen.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat de datum van 1 april verschillende zaken raakt. De datum raakt Vijfheerenlanden, daar vervalt de gewone regelgeving en als de datum niet wordt gehaald, moet daar een apart proces voor worden opgetuigd. De datum raakt ook aan subsidieverordeningen op het gebied van de versnelling van de woningbouw, die lopen af en zijn inmiddels gelinkt aan de nieuwe Verordening. Ook raakt de datum aan het proces naar de Omgevingsverordening onder de Omgevingswet. Dat proces moet doorlopen worden na het vaststellen van de interim Omgevingsverordening en komt dan in de knel.

Het is onhandig dat er op 17 maart Tweede Kamerverkiezingen zijn, het moet op 10 maart in de Statenvergadering behandeld worden. Tussen 28 januari en 10 maart liggen ongeveer zes weken waarin verschillende stappen doorlopen moeten worden. Hij begrijpt de worsteling, met name als het gaat om de termijn voor de technische vragen. De heer Hazeleger stelt voor om die deadline een week te verschuiven. Maar als de deadline 10 februari wordt, krijgen de Staten de antwoorden op 17 februari, de dag van de commissievergadering. Dat lijkt hem niet handig. Wellicht zou het verschuiven van de deadline naar 6 of 8 februari nog net kunnen. De antwoorden op de technische

vragen komen dan op 15 februari en dat is relatief kort voor de behandeling in de commissie. Er is echt een week nodig voor de beantwoording. Als de commissieleden er de voorkeur aan geven om iets meer tijd te hebben voor de vragen en ermee akkoord gaan dat zij de antwoorden drie dagen voor de commissievergadering ontvangen, dan kan dat misschien een mogelijkheid zijn.

De voorzitter constateert dat meerdere fracties instemmend knikken.

Gedeputeerde Van Essen zegt toe de vraag aan de organisatie voor te leggen.

De digitale hoorzittingen hebben plaatsgevonden, formeel is het proces dus keurig doorlopen. Tegelijk is er een uitgebreid inspraakproces dat op een zorgvuldige manier afgerond moet worden. Er moet voldoende tijd en gelegenheid zijn voor sprekers. De planning biedt daar ruimte voor maar hangt af van het aantal sprekers dat zich meldt.

GroenLinks vroeg naar de vorm van de Nota van Beantwoording. De Staten hebben vaker een Nota van Beantwoording ontvangen. Bij het PIP Maarsbergen zijn in de Nota alle zienswijzen onder elkaar gezet en stuk voor stuk beantwoord. Er staan dan veel dezelfde teksten in de beantwoording omdat de vragen veel overeenkomsten hebben. Het lijkt hem verstandig om, als bij deze Nota de vragen overeenkomen, de vragen herkenbaar te maken maar ze te clusteren en één antwoord te geven. Men kan zien wie de zienswijzen hebben ingediend. Dat doet recht aan alle zienswijzen. Uiteraard kijken GS naar alle zienswijzen, hier wordt geen selectie in gemaakt. De Nota van Beantwoording is dan ook een uitgebreid document. De inschatting is dat GS de Staten het meest van dienst zijn met deze clustering.

De gedeputeerde concludeert dat de fracties een week tussen de Nota van Beantwoording en het indienen van technische vragen te krap vinden en graag iets meer tijd hiervoor zouden willen. De fracties beseffen dat de organisatie een week nodig heeft voor de beantwoording en dat zij de antwoorden op de vragen iets korter voor de vergadering zullen ontvangen. Wellicht is het een optie om de commissievergadering te verplaatsen naar iets later die week, maar dat zal niet uitkomen. Er zijn nu eenmaal vaste vergaderdagen. Het oorspronkelijke plan was dat de Staten de technische vragen al gesteld hebben, maar het zal geen probleem zijn als er ingesproken wordt voordat het antwoord op de technische vragen is ontvangen. De gedeputeerde ziet dan ook geen bezwaar om dit de week ervoor te doen, zoals de heer Hazeleger opperde.

Mevrouw Chidi vraagt naar de drie adviezen van de commissie MER, PARK en PCL die genoemd worden in de memo. Ze worden niet behandeld als zienswijzen maar als adviezen. Volgens haar fractie is dat de juiste aanpak. Op de zienswijzen wordt keurig antwoord gegeven en dat kunnen de Staten toetsen. Maar een advies kan men naast zich neerleggen. Zij vraagt hoe de adviezen worden gewogen. D66 wil meegeven dat de fractie verheugd is met het advies van de PARK. Daarin wordt genoemd dat Groen Groeit Mee voldoende moet worden uitgelijnd, er wordt gewezen op de rol van de provincie bij decentrale opgaven waar ook D66 meerdere malen aandacht voor gevraagd heeft en er wordt gewezen op beheer en ontwikkeling van de digitale leefomgeving. Haar fractie zou graag zien dat die adviezen goed gewogen worden. Zij vraagt hoe dit gedaan wordt, of de Staten hierover bericht ontvangen en of dit meegenomen kan worden in het zojuist afgesproken traject.

Gedeputeerde Van Essen meent dat het belangrijke adviezen betreft die uiteraard bij de Nota van Beantwoording betrokken worden. Bij de Nota van Beantwoording geven GS een reactie en doen zij een voorstel over hoe de adviezen betrokken kunnen worden bij de uiteindelijke besluitvorming. Bij de Nota van Beantwoording zullen GS een aantal andere voorstellen doen voor aanpassingen. Dit zijn ambtshalve wijzigingen, actualisaties op het gebied van bijvoorbeeld woningaantallen en afspraken met het Rijk over Utrecht Nabij. Op die manier worden die punten ter besluitvorming aan de Staten voorgelegd.

De voorzitter rondt de bespreking van het onderwerp af.

De voorzitter schorst de vergadering.
De voorzitter heropent de vergadering.

2.2 Statenvoorstel Fase 1 ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort: urgentie en opgaven, Afwegingskader

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid om dit punt toe te lichten.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat Regio Amersfoort, de betreffende gemeenten en de provincie samen het initiatief hebben genomen tot het opstellen van het ontwikkelbeeld. Het moet een perspectief leveren voor de doorontwikkeling van de Amersfoortse regio op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, leefbaarheid en dit alles in samenhang met groen. De gezamenlijke opgaven en de integraliteit ervan worden onderkend en worden opgepakt.

Met de gemeenten is afgesproken dat fase 1 van dit proces bestaat uit een analyse van urgentie en opgaven en het afwegingskader. Fase 1 is onlangs afgerond en middels het voorliggende Statenvoorstel worden de Staten gevraagd om de documenten vast te stellen. De documenten vormen het vertrekpunt voor de verdere uitwerking, in eerste instantie voor het vormen van verschillende scenario's voor verstedelijking. In het afwegingskader worden de voornaamste doelen geformuleerd en dit is in lijn met de doelen die in de ontwerp Omgevingsvisie zijn gesteld. Om een aantal redenen is de planning voor het opstellen van het ontwikkelbeeld twee maanden naar achteren geschoven. Het is de bedoeling dat de besluitvorming rond het ontwikkelbeeld voor het zomerreces van 2021 afgerond is. Daarmee kan besluitvorming plaatsvinden in de raden en Staten voordat het ontwikkelbeeld met het Rijk wordt gedeeld. Halverwege het jaar heeft de provincie altijd een bestuurlijk overleg Leefomgeving met het Rijk, dit is echter naar voren gehaald en die datum zal dus niet gehaald worden. In het najaar van 2021 zal dit met het Rijk gedeeld worden. De tweede reden is dat de planning zoveel mogelijk aansluit op het traject voor de verstedelijkingsstrategie van Arnhem - Nijmegen en Foodvalley. Die trajecten gaan meer gelijk oplopen, wat de wederzijdse afstemming bevordert. Foodvalley is immers verbonden met Arnhem - Nijmegen en aan de andere kant zijn met name Barneveld en Nijkerk onderdeel van de Regio Amersfoort.

Met de nieuwe planning wordt extra tijd ingebouwd voor het beoordelen van de scenario's. De inbreng van de Staten en de participatie kunnen meer vormgegeven worden. De twee maanden extra komen de kwaliteit ten goede.

De gedeputeerde hoort graag de reacties van de fracties op het voorgenomen besluit met betrekking tot de stukken die voorliggen.

De voorzitter geeft de fracties de gelegenheid voor een eerste termijn.

Mevrouw De Jong vindt het positief dat het stuk voorligt. De manier van samenwerken en gelijk op werken is in de concept Omgevingsvisie aangekondigd, GroenLinks juicht dit toe. Er liggen goede stukken voor het Rijk en dat is positief, want onlangs bleek weer dat Amersfoort in de stukken van het Rijk op onnaspeurlijke wijze ontbrak. De provincie moet er alles aan doen om zich ook voor de Regio Amersfoort te melden.

Op pagina 4 van het stuk gaat het over participatie. Ergens bovenaan staat 'Daarom starten we met een communicatiecampagne over het ontwikkelbeeld in social media en weekbladen'. Het is haar niet duidelijk wat precies de rollen zijn, wat regio en gemeenten doen en wat de provincie. Zij vraagt wie met 'we' bedoeld wordt.

De gedeputeerde sprak over het bestuurlijk overleg Leefomgeving, over het MIRT en de presentatie van Utrecht in het kader van de aanstaande kabinetsformatie. In het bijgevoegde stuk zijn mooie plaatjes te zien over hoe verschillende trajecten zich tot elkaar verhouden. Zij vraagt om in de stukken goed aandacht te besteden aan de verschillende trajecten en de samenhang ervan. Zij twijfelt niet aan de inhoud, maar meent dat het goed is om steeds te verduidelijken hoe de trajecten met elkaar samenhangen, hoe de planning is en wie daarbij betrokken zijn. In voorliggend stuk had dit duidelijker opgenomen kunnen worden.

Mevrouw Van Gilse deelt mee dat de VVD zich zorgen maakt over zowel de onderlinge beïnvloeding en de verhoudingen als de democratische legitimiteit waarmee dergelijke stukken worden opgesteld en uitgevoerd. Zij heeft de volgende vragen.

1. Het effect op en de verhouding met de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie is nog niet vastgesteld dus er is nog geen officieel toetsingskader. Toch wordt dit document aan de Staten voorgelegd. Zij vraagt wat de verhouding is, of het een uitwerking is van de Omgevingsvisie is, een invulling ervan of een sturing op de visie, en welk effect het ontwikkelbeeld heeft op de visie.
2. Het maken van afspraken over woon- en werklocaties is een goed doel. Zij vraagt waarom er geen participatie heeft plaatsgevonden bij het opstellen van het ontwikkelbeeld. De impact op de leefomgeving van de inwoners is groot, zeker als het gaat om buitenstedelijk bouwen.
3. Zij vraagt wat de noodzaak van het moeten vaststellen van de regionale visie door de Staten is en wat er gebeurt als het document in januari niet wordt vastgesteld of wordt doorgeschoven.
4. Zij informeert of alle gemeenteraden van de gemeenten een besluit hebben genomen voordat de Staten dit doen. Mocht dit niet het geval zijn, dan zou het voorstel wellicht moeten worden uitgesteld tot dit wel het geval is.
5. Zij vraagt de andere fracties hoe zij staan tegenover het eventueel doorschuiven van het voorstel tot na het vaststellen van de Omgevingsvisie en waarom de fracties, als zij het hier niet mee eens zijn, het stuk op dit moment willen behandelen en vaststellen.
6. Alle wensen en scenario's hebben betrekking op provinciale wegen en grondgebied waar de provincie ook een bepaalde bestemming op wil leggen. In het voorstel staat dat er geen financiële gevolgen zijn van dit besluit voor de provincie. Dat strookt niet met het feit dat voor iedere genoemde ontwikkeling in het stuk aanpassingen nodig zijn op het provinciale wegennet. Zij hoort hierover graag de mening van de gedeputeerde.

De voorzitter zegt toe de reactie van de fracties op de vraag van de VVD te peilen nadat de fracties en de gedeputeerde het woord hebben gevoerd.

De heer Weyers wacht de resultaten van de peiling af en zal er daarna op terugkomen.

De heer Westerlaken deelt mee dat zijn fractie verheugd is dat de Staten op zeker moment in het proces geïnformeerd worden over het lopende proces.

1. Het is een Statenvoorstel fase 1, maar hij begrijpt dat men aan het eind van de eerste fase is. De Staten mogen vervolgens iets zeggen over de tweede fase. Hij vraagt de gedeputeerde hoe dit precies zit.
2. Hij sluit zich aan bij de opmerkingen van GroenLinks over het participatieproces. Ook hij weet graag wie 'we' zijn.
3. De Staten zijn inmiddels gewend aan afwegingskaders in de provincie Utrecht. Het is een goed middel. Hij vraagt zich af hoe voorliggend concept afwegingskader zich verhoudt tot de afwegingskaders over wonen, werken en versnelling woningbouw die PS al hebben vastgesteld.
4. De startvraag is eigenlijk wat precies de rol van de provincie hierin is. Hij krijgt er wel een indruk van, maar welke rollen op welk moment door wie vervuld worden is niet duidelijk.
5. Spreker wijst op een ernstig punt. Aan de oostkant van de provincie wordt het zwaluwvlechten. Men heeft te maken met Regio Amersfoort en Eemland en Foodvalley en men is zelfs in gesprek over het knooppunt Arnhem - Nijmegen en Foodvalley. In Foodvalley zitten drie Utrechtse gemeenten, de overige gemeenten zijn Gelders. Spreker weet iets af van de wijze waarop in die regio gewerkt wordt door de provincie Gelderland. Op basis van zijn ervaringen in de gemeentepolitiek in Veenendaal heeft hij er een hard hoofd in dat de provincie Utrecht er over wonen en werken in het gebied van Foodvalley op dezelfde wijze uit zal komen als de provincie Gelderland. Hij waarschuwt GS op de eigen positie te letten omdat het lastig kan worden.
6. Er zijn prachtige kaartjes bijgeleverd, veel ervan gaan over mobiliteit. Eén kaart gaat over wonen maar daar staat geen legenda op. Het is onduidelijk. Het stuk gaat over de invulling van de

woningbouw in de Regio Amersfoort maar hij ziet weinig terug over woningbouw op de kaartjes en veel over mobiliteit.

Mevrouw Chidi stelt de volgende vragen.

1. Het zijn rapporten uit oktober. Inmiddels is het december. Zij vraagt waarom de rapporten naar de Staten worden gestuurd in de allerlaatste commissievergadering van het jaar en of zij niet eerder verstuurd hadden kunnen worden.
2. Zij informeert naar de stand van zaken van de Woondeal Amersfoort.
3. Zij sluit zich aan bij voorgaande sprekers. Er ligt een ontwikkelbeeld 2030 van Amersfoort en omstreken, er is een afwegingskader. Dat strookt niet helemaal met elkaar. In het afwegingskader worden de thema's woon- en werkmilieu uitgesplitst, waarbij wonen inderdaad maar een klein onderdeel is. In het ontwikkelbeeld zijn, zeker na 2030, nog keuzes te maken, maar die keuzes worden de Staten niet voorgelegd in het Statenvoorstel. Zij vraagt wat voor keuzes gemaakt worden, of de groei in de Regio integraal geacommodeerd wordt of dat gezegd wordt dat men na 2030 niet meer welkom is om daar te wonen, te werken en te recreëren.
4. Zij mist in het afwegingskader de uitwerking op het onderdeel gezond en vitaal, één van de vijf hoofdcategorieën in het Statenvoorstel. In het rapport Urgentie en opgaven wordt een aantal aspecten genoemd op pagina 14 en 15; recreatie, energietransitie, natuur, klimaatadaptatie, transitie landbouw et cetera. Daar vindt zij niets van terug in de andere rapporten.
5. Zij vraagt hoe het ontwikkelbeeld of afwegingskader zich verhoudt tot de gemeentelijke Omgevingsvisie. Daar is men immers ook druk mee bezig.

De heer Suna deelt mee dat zijn fractie blij is dat Regio Amersfoort de nodige aandacht krijgt.

1. In de stukken was te lezen, GroenLinks refereerde eraan, dat Amersfoort ontbreekt in de Contouren Toekomstbeeld van het Rijk. Er staat veel in over mobiliteit en er is de nodige aandacht voor het kenbaar maken bij het Rijk dat hierop de focus moet liggen met het oog op de toekomst.
2. Hij sluit zich aan bij de heer Westerlaken wat zijn vraag over de verhouding woningbouw en mobiliteit betreft. Er is veel informatie over mobiliteit en de focus op wonen komt niet terug, terwijl de opgave vooral bij wonen ligt. Hij zou daar graag meer over willen horen.
3. In het stuk wordt als termijn maart genoemd. In die periode speelt ook het proces rond de Omgevingsvisie. Hij vraagt of dit het ambtelijk apparaat niet te veel belast en informeert naar de noodzaak om dit zo snel rond te krijgen. De Tweede Kamerverkiezingen worden genoemd, bij de vorming van het kabinet wil men het onder de aandacht brengen. Dat zou men echter op dit moment al kunnen doen zonder dat er een besluit over is genomen, zeker in de raden. Hij vraagt wie hier *in the lead* is, of dat de provincie is of de regionale gemeenten onder leiding van Amersfoort. Als de provincie te veel naar zich toetrekt, dan wekt dit verwachtingen bij gemeenten en daar moet men voor waken.
4. Een belangrijk element dat daarbij een rol speelt is de vraag hoe het staat met de regionale programmering, of dit een onderdeel of een uitwerking ervan wordt, of de uitgangspunten daarvan goed zijn vertegenwoordigd. De provincie moet hierop letten.
5. De Woondeal Amersfoort was recentelijk in het nieuws. Hier staat echter niets over in. Hij vraagt of dit een soort uitwerking daarvan gaat worden.

Hij heeft veel vragen over wat het Statenvoorstel precies inhoudt en hoort graag een verduidelijking van de gedeputeerde.

Hij komt terug op de opmerking van mevrouw Van Gilse over dat er sprake moet zijn van participatie. In de stukken is te lezen dat hier aandacht voor is, er worden met name sessies gehouden in deze en komende maand. Het is dus niet zo dat participatie hier geen rol heeft.

Mevrouw Rikkoert complimenteert de opstellers van de visie, daarmee krijgt Regio Amersfoort de aandacht die de Regio verdient. Het is goed dat het aan de Staten wordt voorgelegd, dat komt uiteindelijk de democratische legitimiteit ten goede. Zij stelt de volgende vragen.

1. Zij informeert naar de status van het document, vraagt of de gemeenten al akkoord zijn gegaan en hoort graag wat de rol van de provincie hierbij is.
2. Zij vraagt hoe dit samenhangt met eerdere afspraken, bijvoorbeeld de regionale programmering en de Woondeal.
3. Zij vraagt zich af waarom de Regio's in de provincie verschillende werkwijzen hanteren als het gaat om dergelijke visies.

De heer Eggermont memoreert dat meerdere fracties erop gewezen hebben dat er weinig aandacht voor wonen is in het stuk.

1. Bij de urgenties komt het verschijnsel betaalbaar wonen niet naar voren. Hij begrijpt een gedeelte niet goed: 'Er moeten integrale keuzes worden gemaakt om te voorkomen dat de Regio Amersfoort een perifere woonregio wordt met een woningvoorraad die niet voor iedereen bereikbaar is en een lage economische dynamiek.' Hij vraagt de gedeputeerde wat hier precies wordt bedoeld. De SP ziet de urgentie ten aanzien van betaalbaar wonen en vraagt hoe het kan dat dit punt bij de urgenties niet naar voren is gekomen. Er staat een korte alinea over betaalbaar wonen in. Hij vraagt of het klopt dat de enige optie die wordt gezien het hooghouden van het bouwtempo is.
2. Hij informeert of er misschien andere methodes of middelen zijn om ervoor te zorgen dat iedereen in de Regio Amersfoort kan blijven wonen.

De heer Hazeleger merkt op dat bureaus veel geld verdienen aan de vele stukken rond regionale ontwikkelbeelden en regionale strategieën en dit op kosten van de belastingbetaler.

Het stuk is inhoudelijk goed. De rapporten op basis waarvan het Statenbesluit is opgesteld zijn inhoudelijk goed. Hij complimenteert GS ermee en deelt mee dat de SGP voor zal stemmen. Zijn vragen betreffen met name het Statenvoorstel, dit was minder goed leesbaar dan de rapporten. Hij heeft de Statenbrief uit juli erbij moeten pakken om het geheel te doorgronden, om te zien waar in het proces het voorliggend stuk zich bevindt.

1. Hij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw De Jong over wie is 'we'.
2. Hij is benieuwd naar hoe het stuk samenhangt met andere trajecten waar de provincie mee bezig is. De vraag hoe dit samenhangt met de Omgevingsvisie is al gesteld. Belangrijker vindt hij de vraag hoe dit samenhangt met de regionale aanpak van woningbouw en bedrijventerreinen, het regionaal programmeren. De Regio gaat op basis van verschillende scenario's kijken hoe gebouwd gaat worden tussen 2030 en 2040. Hij meent dat dit per jaar en in onderlinge samenhang bekeken zou worden. Hij vraagt hoe dit zich verhoudt tot het nieuwe plan om regionaal te gaan programmeren met een jaarlijks te herijken programma.
3. Het is niet helder hoe fase 2 er precies uitziet. Er staat dat er een participatietraject gestart gaat worden of misschien al gestart is. Dit eindigt in januari. Er staat: 'Met de opbrengsten van het participatietraject wordt er op de verschillende scenario's gereflecteerd.' Blijkbaar bestaan de scenario's al. Hij zou die graag zien. Er wordt gesuggereerd dat de scenario's opgesteld worden op basis van het rapport en het participatietraject.

In reactie op de vraag van mevrouw Van Gilse laat hij weten dat, wat de SGP betreft, het stuk vastgesteld kan worden zonder dat de Omgevingsvisie is vastgesteld. Hij is wel benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde op de besluitvorming in gemeenten. Spreker meent dat de meeste gemeenten hierover een besluit nemen in december, hij vraagt of de Staten de resultaten hiervan (stemmingen, motie en amendementen) toegestuurd kunnen krijgen voordat zij hier een besluit over nemen. Het kan dan meegenomen worden in de besluitvorming, dit gebeurde ook bij de RES.

Mevrouw Hoek benadrukt dat het belang van participatie. Zij herinnert zich de tijd dat Hoogland aan Amersfoort werd toegevoegd. Het woord participatie was toen onbekend en het bloed zat aan de muur van de raadszaal. Toen werd gezegd dat Amersfoort een groeistad moest worden en moest groeien naar 100.000 inwoners. Inmiddels kan vastgesteld worden dat het een groeiregio is geworden. Er is een lijst van gemeenten die hiermee te maken hebben. Ook Gelderland gaat een

grote rol spelen. De vraag is of de gemeenten samengevoegd gaan worden, Nijkerk en Leusden zitten al vast aan Amersfoort. Hoevelaken ligt tegen Amersfoort aan. Alle agrarische gronden tussen Amersfoort en Nijkerk zijn al gekocht, de agrariërs mogen daar om niet alles blijven beheren totdat het ingevuld wordt.

1. Zeker aan de voorkant moet goed gekeken worden naar hoe de infrastructuur wordt aangepast. Als alles aan elkaar gekoppeld gaat worden, ontstaan er stukken waar hopelijk veel woningen gebouwd gaan worden. Dan ontstaat er een in- en uitstroom. Het is een knooppunt op allerlei gebied, onder meer treinen en wegen. Haar fractie vraagt hier veel aandacht voor.
2. Het onderwerp wonen is wat ondergesneeuwd. Zojuist werden de bedrijventerreinen genoemd, het is bekend dat de Hoef leeg staat voor ongeveer 80% en dat dit gebied omgezet wordt naar een woonfunctie.

In reactie op de VVD stelt zij dat de volgorde moet kloppen, eerst de Omgevingsvisie en dan een besluit hierover.

De vraag is gesteld welke rol de provincie hier speelt. De provincie heeft veel met infrastructuur te maken, het onderwerp wonen ligt weer meer bij de gemeenten.

Veel punten zijn nog niet uitgewerkt en nog niet concreet genoeg om een echt beeld te krijgen van dit gebied. Er kan pas een besluit worden genomen als bekend is wat waar wordt gepland. Zover is het nog lang niet.

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Gedeputeerde Van Essen benadrukt dat met de stuk niet aan de Staten wordt gevraagd om de ontwikkelvisie zelf vast te stellen. De Staten zijn eerder over het traject geïnformeerd. Met wat voorligt stellen de Staten de kaders vast waarbinnen het traject gestalte krijgt. Zoals hij aangaf, hoeft het stuk niet in maart maar moet het in mei afgerond zijn.

De kaders die de Staten vaststellen zijn het afwegingskader en de foto's die in het stuk opgenomen zijn. Urgentie en opgaven geven de stand van zaken aan.

Het beeld dat uitgewerkt gaat worden zal integraal zijn. Mobiliteit is inderdaad belangrijk, mevrouw Hoek refereert er terecht aan dat de enorme woningbouwopgave een mobiliteitsopgave met zich meebrengt. Men beoogt hier een perspectief te schetsen van waar men naar toe wil in Regio Amersfoort op de langere termijn voor wat betreft wonen, werken, bereikbaarheid en groenontwikkeling. Die keuzes moeten het komend jaar duidelijk worden omdat men elkaar voor de realisatie van de opgaven, zeker voor de langere termijn, hard nodig heeft. Dan kunnen tijdig de randvoorwaarden gerealiseerd worden die noodzakelijk zijn om de lange termijnopgave het hoofd te bieden. Dat is het doel van het traject. Dan spreekt men over Rijk, gemeenten en provincie. In het stuk dat voorligt geven de Staten richting aan de kaders waarmee het traject wordt ingegaan. Het regionaal programmeren is concreter en gaat meer over de korte en middellange termijn. Daarbij gaat het over concrete uitbreidingslocaties waar de komende jaren gebouwd gaat worden en waarvoor de randvoorwaarden al gerealiseerd zijn of op korte termijn gerealiseerd gaan worden. Voorliggend ontwikkelperspectief kijkt nadrukkelijk verder vooruit.

De heer Hazeleger gaat in op de woningbouw. Het regionaal programmeren is ingericht om gemeenten met elkaar te laten overleggen over waar gebouwd gaat worden en welke richting men opgaat. De SGP heeft benadrukt dat de provincie daarbij zicht moet houden op hoe dit gaat, dat niet Amersfoort beslist wat er gebeurt. Spreker krijgt de indruk dat hier meer vanuit de provincie wordt bekeken welke scenario's er zijn richting de verdere toekomst, 2030 tot 2040, zodat er kaders gesteld worden over welke kant men opgaat. Daarbinnen kunnen gemeenten dan overleggen en verder gaan met het regionaal programmeren. Zo worden alle belangen meegenomen. Hij vraagt of dit juist is. De fractie zou hier verheugd over zijn.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat beide processen integraal zijn. Bij het regionaal programmeren wordt ook gekeken vanuit de kaders van de PRV en straks de Omgevingsverordening naar de samenhang met bijvoorbeeld groenontwikkeling. De Staten hebben daarover destijds zaken

opgenomen in het afwegingskader en in het kader van regionaal programmeren. Zaken als het wel of niet doen van een mobiliteitstoets zitten daarin. Bij de afweging van locaties is er dus een voldoende brede blik, daar ligt ook deels de provinciale verantwoordelijkheid. Voorliggend stuk gaat met name over de langere termijn. Het is inderdaad zo dat dit een kader, een richting geeft waarbinnen het regionaal programmeren zich zal gaan bewegen. In feite wordt er een weg voorbereid voor het regionaal programmeren, ook voor de wat langere termijn.

Mevrouw Chidi wijst erop dat de laatste zin van de gedeputeerde precies ging over wat zij in eerste termijn had ingebracht. Wanneer de Staten over voorliggend stuk besluiten, dan is dit richtinggevend. In het Statenvoorstel wordt dit niet zo aangegeven. Er staan twee besluiten, namelijk het besluit over de rapporten en over het vervolgen van het traject. Dit is wat de gedeputeerde aan de ene kant naar voren brengt. Aan de andere kant zijn in de richtinggevende stukken niet alle thema's, hoofdcategorieën en urgenties even goed uitgewerkt. Het afwegingskader is dan in feite gewoon een richting en niet een afwegingskader zoals de Staten dat gewend zijn bij Wonen. Zij vraagt hoe zij dit moet zien.

In haar eerste termijn bracht zij naar voren dat de gevraagde besluiten in het Statenvoorstel zo van belang en richtinggevend zijn, dat de Staten hier langer bij stil zouden moeten staan. De onderliggende rapporten bepalen in feite waarover de Staten besluiten.

De heer Westerlaken begrijpt wat de gedeputeerde naar voren brengt. Misschien is het beter om de naam van het Statenvoorstel te wijzigen door 'Fase 1' weg te laten, spreker merkt dat dit onrust wekt bij de Statenleden die zich afvragen waar de Staten nog over mee mogen praten. De gedeputeerde licht toe dat het gaat over het 'ontwikkelbeeld 2030-2040' en die naam doet beter recht aan het besluit dat van de Staten gevraagd wordt.

Wat het afwegingskader betreft, is het hem nog niet helder welke rollen en bevoegdheden de Staten hebben in de vaststelling van het afwegingskader. Hij proeft eruit dat de Regio hier ook een stem in heeft en hij kan zich dat voorstellen als naar de werkwijze wordt gekeken die men tot nu toe voorstaat, namelijk dat er veel meer samenspraak met de Regio moet komen. In het stuk komt dit niet helder naar voren. Hij hoort graag een heldere duiding van de gedeputeerde op dit punt omdat hierover een besluit van de Staten gevraagd wordt.

Wat het afwegingskader betreft, wil gedeputeerde Van Essen een verschil maken tussen twee trajecten. Er is het traject richting Omgevingsverordening, waarvoor de Staten destijds bouwstenen via het afwegingskader Uitbreidingslocaties hebben vastgesteld en die bouwstenen landen nu in de Omgevingsverordening. Daar worden plannen juridisch aan getoetst, het is een juridisch traject rond bestemmingsplannen en straks omgevingsplannen. Wat voorligt, is een ander traject. Het is een ontwikkelbeeld voor de lange termijn, vergelijkbaar met Utrecht Nabij, wat de U16, het Rijk, de Regio en gemeenten samen hebben ontwikkeld. De status is een andere. De Staten worden gevraagd een besluit te nemen over voorliggend afwegingskader. Dat is niet zozeer een juridisch kader, maar een kader voor het uitwerken van het ontwikkelbeeld. In reactie op de vraag van mevrouw Chidi wijst de gedeputeerde erop dat het ontwikkelbeeld er nog niet is, dat is juist wat ontwikkeld gaat worden, waar de participatie voor wordt opgetuigd, waar gemeenten een belangrijke rol in hebben. Het enige wat er is, is een soort foto van de urgentie en de opgaven. Het afwegingskader wil men hanteren bij de uitwerking. Destijds hebben de Staten voor de U16, U Ned, ook een afwegingskader vastgesteld dat bij de uitwerking van Utrecht Nabij gehanteerd is. Zo geldt dat in voorliggend geval ook, dat is de status van het besluit dat de Staten nemen. Vervolgens wordt dit uitgewerkt en met het resultaat zal de gedeputeerde terugkomen bij de Staten.

Het ontwikkelbeeld heeft een geheel andere status dan bijvoorbeeld een Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie staat aangekondigd voor de drie Regio's in de provincie, Foodvalley, U16 en Amersfoort, welke trajecten er gaan lopen. Bij het vorige agendapunt gaf de gedeputeerde al aan dat voor de U16 Utrecht Nabij op hoofdlijnen geïntegreerd zal worden in de provinciale Omgevingsvisie. De uitwerkingen voor de twee andere Regio's zijn er nog niet, maar ze worden wel aangekondigd.

Dat is de link tussen de twee: er wordt aangekondigd dat er een uitwerking volgt en dit is een traject waarin dit verder gestalte krijgt.

Een aantal fracties vroeg naar de rol van de provincie en de samenwerking met de gemeenten. De provincie zoekt hier nadrukkelijk de samenwerking met de gemeenten, dit kan alleen gezamenlijk gedaan worden. De gemeenten kunnen dit niet zonder de provincie en de provincie kan dit niet zonder de gemeenten.

Mevrouw De Jong vroeg wie met 'we' bedoeld worden. De formulering is wat onhandig. Met 'we' worden hier nadrukkelijk de provincie en de gemeenten gezamenlijk bedoeld. Het afwegingskader, de opgaven en de urgentie: beide documenten liggen ook ter besluitvorming voor in de raden. Provincie en gemeenten opereren hier gelijkwaardig. Het idee om eerst de gemeenten ernaar te laten kijken waarna de Staten die mening meenemen in hun besluit, lijkt hem niet het goede signaal richting gemeenten. De gedeputeerde is bereid de besluitvorming die in raden heeft plaatsgevonden te delen met de Staten. Maar provincie en gemeenten hebben, weliswaar vanuit een ander perspectief, beide eigenstandig een verantwoordelijkheid. Het is niet zo dat de provincie het hier uiteindelijk voor het zeggen heeft, het is een gezamenlijk traject. Provincie en gemeenten willen samen tot het ontwikkelbeeld komen vanuit het gezamenlijke belang dat dit nodig is om er gezamenlijk voor te zorgen dat de randvoorwaarden voor de grote ontwikkelingen op termijn ook gerealiseerd worden.

De gedeputeerde hoopt dat hij het voorstel waar de Staten over gaan besluiten zo meer in perspectief geplaatst heeft tot het traject dat erna komt.

GroenLinks vroeg naar de participatie. De gedeputeerde antwoordt dat participatie gaat plaatsvinden, samen met de gemeenten.

De voorzitter maakt op uit de reacties van de fracties dat de Statenleden geen zicht hebben op de manier waarop participatie heeft plaatsgevonden of gaat plaatsvinden.

Gedeputeerde Van Essen zegt toe de Staten na de vergadering informatie te doen toekomen over hoe de participatie er uit zal gaan zien. De participatie zal enigszins beperkt zijn vanwege de coronapandemie. Gemeenten vinden participatie ook belangrijk, het heeft zeker de aandacht.

Mevrouw Van Gilse concludeert dat er nadrukkelijk samenwerking wordt gezocht met de gemeenten. Het is haar niet duidelijk hoe en met wie dit gebeurt, of dit ambtelijk of bestuurlijk gebeurt. Het ligt voor nadat het voorligt bij de Staten en zij vraagt of dit echt samenwerking is. Zij vraagt waarom de Staten hier een besluit over moeten nemen terwijl dit niet is gebeurd bij het rapport Utrecht Nabij. Het laatste is zonder oordeelsvorming in PS gebruikt als insteek voor het BO MIRT-overleg met het Rijk in het najaar.

Het is voor de heer Hazeleger nog niet helder hoe gemeenten erin worden betrokken, hoe de participatie van gemeenten gaat plaatsvinden en hoe de belangen van de verschillende gemeenten worden afgewogen. Er is niet veel tijd meer, in maart moet het opgesteld zijn en daarna moet het al vastgesteld worden. Hij stelt dat het een omvangrijke materie betreft, de Staten gaan vaststellen waar in 2030- 2040 gebouwd wordt en waar bedrijventerreinen gebouwd en uitgebreid worden in de Regio Amersfoort.

De voorzitter licht toe dat haar vraag vooral gericht was op de participatie van burgers en inwoners.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat de participatie gaat over het betrekken van inwoners. De gemeenten zelf zijn vanaf het begin ambtelijk en bestuurlijk betrokken. Dat wat de Staten voorgelegd krijgen ter besluitvorming, krijgen de raden ook voorgelegd. Het is dus gelijkwaardig en absoluut niet een traject van de provincie waarbij gemeenten kunnen aanhaken. De gedeputeerde heeft dan ook regelmatig overleg met de wethouders over het traject.

In reactie op de vraag van mevrouw Van Gilse antwoordt de gedeputeerde dat het niet de vraag is hoe gemeenten erbij betrokken zijn. Het is mede het traject van de gemeenten. Het is een gezamenlijk traject van provincie en gemeenten.

De situatie bij Utrecht Nabij was in feite vergelijkbaar. Ook dat was een gezamenlijk traject en ook daarvoor hebben de Staten een afwegingskader vastgesteld, dat was begin 2019. De uiteindelijke besluitvorming over Utrecht Nabij vindt plaats bij de Omgevingsvisie. Bij het BO MIRT is ook aangegeven dat de borging en uiteindelijke democratische legitimatie op die manier plaatsvinden. Op 10 maart wordt een besluit genomen over de Omgevingsvisie. Eén van de ambtshalve wijzigingen betreft de wijze waarop de provincie ervoor zorgt dat Utrecht Nabij wordt geïntegreerd in de Omgevingsvisie. De Staten besluiten daarover.

De gedeputeerde hoopt dat er meer duidelijkheid is over de betrokkenheid van gemeenten. Meer partijen aan het stuur maakt het ingewikkeld, het is complex. Juist omdat hierover in raden en Staten besluitvorming plaatsvindt, wordt een bredere democratische legitimatie gegarandeerd.

Mevrouw Hoek brengt naar voren dat de gedeputeerde steeds over gemeenten spreekt. Zij zou het Rijk hierin willen meenemen vanwege de infrastructuur; de A1, de A27 en het knooppunt Hoevelaken. Het laatste is een groot knooppunt dat al twee keer is aangepast, wat bijna miljarden heeft gekost. Misschien moet elders een knooppunt ontwikkeld worden. Dat moet niet achteraf gebeuren maar gelijk meelopen met het hele traject, met het Rijk. Er moet alvast geld gereserveerd worden en misschien moet er al mee begonnen worden. De A1 bij Amersfoort is pas aangepast, maar als men naar het plan kijkt en twintig tot dertig jaar verder kijkt, dan is alles wat er nu is niet meer toereikend. Het Rijk moet dus van begin af aan meegenomen worden. In het stuk zou het Rijk ook genoemd moeten worden. Dat is van groot belang, zij vindt dit bijna een verplichting.

De heer Hazeleger begrijpt dat het een proces van gemeenten en provincie is. Hij zou willen weten hoe dat precies gaat. Er worden scenario's uitgewerkt. Hij vraagt wie dit gaat doen en hoe gemeenten en provincie daarin betrokken zijn. Ook informeert hij naar wat aan het eind van het traject wordt voorgelegd, worden verschillende scenario's voorgelegd waaruit er één gekozen wordt? Kunnen gemeenten dan kijken of zij de keuze en de argumenten daarvoor kunnen volgen? Of wordt er uiteindelijk maar één scenario voorgelegd? De vraag is dan waar de andere scenario's blijven. Wordt er helemaal een blanco keuze voorgelegd? Spreker heeft onvoldoende helder wat de provincie in fase 2 gaat doen, hoe gemeenten daarbij aangehaakt zijn en wat de rol van de provincie daarbij is.

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid om zijn beantwoording te vervolgen.

Gedeputeerde Van Essen benadrukt dat het traject mede op verzoek van gemeenten is gestart. Een extern bureau ondersteunt mede het proces en werkt scenario's uit. Dit wordt uiteraard met inwoners besproken en, zowel ambtelijk als bestuurlijk, met alle gemeenten besproken. De gemeente Amersfoort heeft af en toe Regiodagen. Op 17 december staat een dergelijke Regiodag geagendeerd. De gedeputeerde bespreekt daar met de wethouders van de Regio Amersfoort, met de twee Gelderse wethouders van Barneveld en Nijkerk, de voortgang. De laatsten zijn ook positief over het starten van het traject. Ambtelijk gebeurt dit op dezelfde manier. Het is een gezamenlijke opdracht, men volgt gezamenlijk wat er gebeurt, krijgt gezamenlijk scenario's gepresenteerd en men bepaalt gezamenlijk de koers.

De heer Hazeleger vraagt hoe de output van fase 2 eruitziet, wat aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.

Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat Utrecht Nabij een enigszins vergelijkbaar traject is, dit geeft ongeveer een beeld van het type eindproduct.

Gedeputeerde Van Essen vervolgt zijn beantwoording van de eerste termijn.

De VVD vraagt waarom er in januari besluitvorming plaats moet vinden. De gedeputeerde licht toe dat dit is om de Staten aan de voorkant, voordat het ontwikkelbeeld wordt uitgewerkt, in de gelegenheid te stellen om hier mede aan het stuur te zitten. Dit omwille van de democratische legitimatie. Het is zowel aan de Staten als aan de raden, het is van belang dat ook de raden de democratische legitimatie zo gestalte geven.

Op de vraag van het CDA waarom fase 1 genoemd wordt in de titel van het Statenvoorstel licht de gedeputeerde toe dat wat voorligt fase 1 is, fase 2 is de uitwerking.

De gedeputeerde vraagt of de technische vraag over een kaart schriftelijk ingediend kan worden. Desgevraagd laat hij weten dat het stuk momenteel voorligt omdat een vorige vergadering van de commissie Omgevingsvisie was uitgevallen. Ook duurt het even voordat alle colleges iets vastgesteld hebben. Zoals hij al aangaf, is de termijn niet maart maar twee maanden later. Er is iets meer ruimte in het proces en dat is ook wenselijk.

De PvdA merkt op dat veel focus op mobiliteit ligt. Er zijn ook kaarten opgenomen over natuur en klimaatadaptatie, het is dus breder, zeker bij de verdere uitwerking. De fractie verzoekt in feite om voldoende breed te blijven kijken bij de verdere uitwerking en dat is dat zeker de inzet.

De ChristenUnie vraagt waarom de aanpak verschilt per Regio. Hij licht toe dat de Regio's verschillen in dynamiek en cultuur. Het is goed dat er oog is voor de regionale verschillen, de verschillen in opgaven en in dynamiek. De gedeputeerde is verheugd dat het traject is ingegaan met de Regio Amersfoort, het doet recht aan en erkent de grote opgave van de Regio. Dat gevoel leeft ook sterk bij de gemeenten, zeker op bestuurlijk vlak.

De SP informeert naar de betaalbaarheid van woningen. De gedeputeerde vindt dit een terecht en belangrijk punt. Het krijgt een plek bij het regionaal programmeren, het stuk gaat met name over de ruimtelijke keuzes. Het antwoord op de vraag van de SP komt vooral naar voren als keuzes worden gemaakt in wát gebouwd wordt. Spreker verwacht dat dit dus in een later stadium aan bod komt. 50PLUS wijst op de link met het Rijk. Ook de gedeputeerde is van mening dat het Rijk hierbij hard nodig is. Het Rijk is verzocht om mede-eigenaar te zijn van het traject. Het was onlangs geagendeerd bij het BO MIRT. Het Rijk gaf aan het proces te volgen en de resultaten ervan zullen weer bij het BO MIRT op tafel komen. De provincie probeert het Rijk dus in positie en aangehaakt te krijgen.

Gedeputeerde Van Muilekom memoreert dat men te maken heeft met meerdere gemeenten in meerdere provincies. De heer Westerlaken merkte op dat de provincie Gelderland soms anders opereert dan de provincie Utrecht. Het college heeft enkele maanden geleden een overleg met Gelderland gehad omdat de provincies veel met elkaar te maken hebben. Provinciegrenzen liggen er soms maar toevallig, de ontwikkelingen en de inwoners moeten daar geen last van hebben. Daarom is er in de stuurgroep Verstedelijking van Regio Amersfoort voor gekozen om gedeputeerde Kerris van Gelderland ook agenda lid te laten zijn van de stuurgroep Regio Amersfoort. Gedeputeerde Van Muilekom is agenda lid van de stuurgroep Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen en Foodvalley. De gedeputeerde merkt in die stuurgroep dat de drie Utrechtse gemeenten het prettig vinden dat de provincie hier goed aangehaakt is. Men probeert zo tot een goede afstemming te komen. Het is een ontwikkelbeeld voor de langere termijn. Men is bezig met het regionaal programmeren. De vraag wat en waar er aan woningen moet komen hoort thuis bij de wat kortere termijn. Daarbij krijgt men de woningbehoefte in beeld en wordt bepaald wat waar wordt gebouwd. Daarbij komen de betaalbare woningen naar voren.

In reactie op mevrouw Hoek licht de gedeputeerde toe dat bij de regionale programmering ook gekeken wordt naar wat mogelijk is bij de binnenstedelijke transformatieopgaven. Onlangs namen PS een besluit over Langs Eem en Spoor, dat betrof een grote transformatie. In het Hoefkwartier in Amersfoort staan panden leeg en is de vraag hoe die benut gaan worden. Het buitengebied moet zoveel mogelijk gespaard worden. De gedeputeerde verwacht dat op de langere termijn ook het buitengebied aan bod zal komen.

Er zijn vragen gesteld over de Woondeal Amersfoort. De gedeputeerde en het ministerie van BZK bereiden de gesprekken voor over de Woondeal. Deze week is de aftrap en is er een bestuurlijke afstemming met het ministerie en de U16-bestuurders. Er is ook een bestuurlijke afstemming met de

Regio Amersfoort, de komende tijd wordt dit verder uitgewerkt. De gedeputeerde zegt toe dat hij, als hier nieuws over te melden valt, hij het de Staten zal doen toekomen.

Bij de Woondeal Regio Amersfoort wordt bekeken hoe Nijkerk en Barneveld erop aangehaakt kunnen worden, het is provincie overschrijdend.

Gedeputeerde Schaddelee constateert dat hij als laatste aan de beurt is omdat mobiliteit alleen faciliterend is.

Hij gaat in op de vraag van mevrouw Van Gilse over de financiën. Met voorliggend voorstel wordt nog geen besluit genomen over zaken die financiële impact hebben. In de volgende fase wordt dit doorgerekend, dan komen de verschillende scenario's op tafel en moet de financiële haalbaarheid duidelijk worden. In het ontwikkelbeeld komen de opties rond de infrastructuur in beeld en dan wordt gekeken naar de keuzes en de financiële impact.

De voorzitter geeft mevrouw Van Gilse de gelegenheid om haar vraag aan de commissieleden opnieuw te stellen.

Mevrouw Van Gilse vraagt hoe de Statenleden staan tegenover het eventueel uitstellen van de besluitvorming op voorliggend punt tot na het vaststellen van de Omgevingsvisie. Ze hoort eventueel graag waarom leden het stuk wel in januari willen behandelen.

Mevrouw De Jong is van mening dat de gedeputeerde duidelijk heeft uitgelegd dat uitstel niet nodig is. Het betreft een aantal kaders waarin samengewerkt wordt. Samenwerking tussen provincie en Regio is misschien nog wat onwennig, er heerst misschien wat wantrouwen. Er wordt echter goed samengewerkt en het is prima om op basis van het kader verder te werken. Uitstel is niet nodig.

De heer Weyers constateert dat er veel vragen worden gesteld over onder meer taken, rollen en termijnen. OSU vindt het een goed idee om besluitvorming uit te stellen. Het vraagt anders veel tijd om alles uit te leggen, als het al uit te leggen valt. Het moet zorgvuldig gebeuren en iets meer tijd is geen overbodige luxe.

De heer Westerlaken had zelf het voorstel gedaan als de VVD dit niet naar voren had gebracht. Het heeft niet te maken met het feit dat het niet belangrijk genoeg is, hij wil de Regio ook niet teleurstellen als het gaat om de voortgang. Kijkend naar wat gevraagd wordt aan de Staten constateert spreker dat hij nog geen helder beeld heeft van wat er echt van de Staten gevraagd wordt. De drie gedeputeerden hebben veel woorden nodig om uit te leggen wat in het stuk staat. Spreker stelt uitstel voor om het stuk beter te maken en de antwoorden op alle vragen van de Staten erin te verwoorden. Dan kunnen de Staten er een goed besluit over nemen, juist om de Regio niet teleur te stellen.

Mevrouw Chidi vindt de toelichting van de gedeputeerde verhelderend. Zij had kritische vragen over de samenhang van de stukken en over wat er van de Staten gevraagd wordt. De toelichting is verhelderend genoeg om een besluit te nemen op dit moment. De beelden en de notulen blijven bewaard. Er is aandacht voor een regio die daarnaar snakt en als die aandacht weer weggehaald wordt, zou dat een verkeerde boodschap zijn. Het Statenvoorstel had iets scherper geformuleerd kunnen worden, in feite zou het bijgewerkt moeten worden met de mondelinge toelichting van de gedeputeerde. Het is goed om het besluit te nemen.

Zij sluit zich aan bij de fracties die aangaven verheugd te zijn met de aandacht voor Regio Amersfoort.

De heer Suna sluit zich aan bij mevrouw Chidi. De aandacht ervoor is positief; hoe meer hier de focus op komt, hoe meer gerealiseerd kan worden. Hij is geen voorstander van iets uitstellen en er veel over praten. Hij wil iets doen, hopelijk kan men dan sneller aan de slag met Regio Amersfoort om noodzakelijke dingen op het gebied van woningbouw en mobiliteit te bewerkstelligen.

Mevrouw Rikkoert brengt naar voren dat de bespreking helderheid gebracht heeft. Als zij het goed begrijpt, gaat het om een startnotitie en zijn er dus in de loop van de tijd voldoende mogelijkheden om bij te sturen. Het is vooral van belang dat men er in Regio Amersfoort mee aan de slag kan, voorkomen moet worden dat de Staten zorgen voor een vertraging.

Als de Staten kiezen voor uitstel, zal het participatietraject in het geding komen. Dat traject is zorgvuldig opgesteld met gemeenten en zij zou het kwalijk vinden als dat gedwarsboemd werd. Het voorgestelde proces met gemeenten wil zij niet eenzijdig verbreken.

Mevrouw De Jong wijst de heer Westerlaken op het rapport, dat de heer Hazeleger als goed betitelde. Op pagina 6 wordt uitgelegd wat de methodiek is. Er is gezegd dat het afwijkt van wat in Utrecht gebeurt, maar de methodiek spreekt haar aan. Er wordt op een verhelderende manier beschreven dat men met elkaar eerst de opgave inventariseert en dan het kader. Op basis daarvan worden de scenario's tegen het beoordelingskader aangelegd. Het lijkt haar een goede manier van doen. Zij vraagt of de heer Westerlaken het rapport heeft gezien. Zij kan niet begrijpen waarom men de inventarisatie van de opgaven en het afwegingskader momenteel niet zou kunnen vaststellen.

De heer Westerlaken vindt dat het rapport vlot leest. Als echter gevraagd wordt wat de urgenties precies zijn, dan is dat voor hem niet helder. Die vraag is meerdere keren gesteld en GS hebben daar uitleg over gegeven. De Staten hoeven niet over een rapport te beslissen maar over het Statenvoorstel dat is geformuleerd door GS. Het voorstel is prettig leesbaar maar niet in alle aspecten waarover de Staten zich moeten uitspreken even helder. Hij adviseert GS om de tijd te nemen om dit te herstellen zodat er een goed Statenvoorstel ligt waarover de Staten een goed besluit kunnen nemen.

Mevrouw Broere sluit zich aan bij de heer Weyers.

De heer Van der Steeg sluit zich aan bij de heer Westerlaken.

De heer Eggermont meent dat men het oneens kan zijn over de urgenties, maar dat dit niet wil zeggen dat de Staten hier in januari geen besluit over kunnen nemen. Dat zijn twee verschillende dingen. Hij heeft meer vragen over fase 2 en het lijkt hem nuttig dat fase 2 pas wordt vastgesteld na de inwerkingtreding van de Omgevingsvisie. Hij vraagt de gedeputeerde hierop te reageren.

Gedeputeerde Van Essen is het op dit punt eens met de vorige spreker. Het resultaat van het hele traject zou men verwerkt willen hebben in de Omgevingsvisie, maar het is duidelijk dat dat niet mogelijk is. Het is logisch dat de besluitvorming erna plaats zou moeten vinden.

De heer Hazeleger meent dat besluitvorming niet uitgesteld hoeft te worden. Hij sluit zich wat de argumentatie betreft aan bij mevrouw Chidi. Zij gaf aan dat het besluit dat genomen moet worden helder is. Hij is van mening dat het inhoudelijk goede urgenties zijn. De SGP kan daarmee instemmen. Net als mevrouw Chidi plaatst hij de kanttekening dat het proces niet helder is beschreven in het Statenvoorstel. Dat heeft in de vergadering veel onhelderheid gegeven.

Hij had het rapport gelezen maar zag pagina 6, na de opmerking van mevrouw De Jong, zojuist pas echt goed. Daarin staat helder beschreven hoe het gaat plaatsvinden. Als die pagina in het Statenvoorstel had gestaan, had dat veel onduidelijkheid gescheeld.

Mevrouw Hoek stelt voor om het Statenvoorstel met spoed aan te passen. Dat is noodzakelijk. Het besluit hoeft dan niet uitgesteld te worden, de tekst zal duidelijk zijn. De heer Westerlaken vroeg hierom, misschien kan met hem overlegd worden over wat in het voorstel opgenomen moet worden om het versterken zodat de Staten een besluit hierover kunnen nemen binnen het vastgestelde tijdspad.

Zij sluit zich aan bij de heer Eggermont wat fase 2 betreft, daar zou zorgvuldiger mee om moeten worden gegaan. Zij is het eens met mevrouw Chidi dat er niet vertraagd moet worden. Het is al in gang gezet en men moet doorgaan met de gesprekken en de verzoeken. Er zijn nog veel losse eindjes en op een gegeven moment moet er geclusterd worden om tot een aanvaardbaar resultaat te komen. Daar gaan uiteindelijk 20 tot 30 jaar overheen.

Het Statenvoorstel zou zo geformuleerd moeten zijn dat de Staten ermee kunnen instemmen, er moet niet een hele discussie gevoerd hoeven worden rond het moment van vaststellen.

De voorzitter concludeert dat van de twaalf aanwezige fracties zeven fracties aangeven dat er geen uitstel nodig is, vijf fracties geven aan dat wel voor uitstel gekozen zou moeten worden.

Meerdere fracties verzoeken om een verheldering van het Statenvoorstel. De voorzitter vraagt de gedeputeerde hierop te reageren.

Gedeputeerde Van Essen stelt voor om in een memo een aantal zaken die aan de orde kwam kort toe te lichten. Hij benadrukt dat ook werd aangegeven dat het, onder andere het proces, wel degelijk in de stukken staat. Als de Staten hier in januari niet over besluiten, betekent dit dat zij aangeven dat het hele proces op de schop zou moeten. Van de meerderheid van de fracties zou dat echter niet hoeven.

Het is inderdaad al wat aan de late kant, op het moment dat de Staten nog later besluiten bestaat het risico dat dit mosterd na de maaltijd zal zijn. Als de Staten GS zaken mee wil geven betreffende het traject, adviseert hij dringend om het Statenvoorstel wel bij de eerstvolgende Statenvergadering te behandelen zodat de Staten in de gelegenheid zijn om aan de voorkant zaken mee te geven. Het wordt ingewikkeld om de bijdrage van de Staten effect te laten hebben als er pas in februari of maart over het stuk besloten wordt, het traject is dan al verder.

Het vereist een collegevergadering om het Statenvoorstel aan te passen. Het college vergadert niet meer voor het kerstreces. De termijnen worden dan niet gehaald en alles zal doorgeschoven worden. De gedeputeerde ontraadt dit sterk.

De heer Westerlaken ziet af van een tweede termijn, hij heeft duidelijk gemaakt hoe hij hier in staat. Spreker wijst op het middel van amendement van het Statenvoorstel. In de Statenvergadering zou het stuk zo geamendeerd kunnen worden dat het wel helder is. Hij stelt voor om dit in overleg met de gedeputeerde en ambtenaren te doen. De gedeputeerden hebben heldere antwoorden gegeven op vragen die breed leven in de commissie. Mevrouw Hoek stelde voor om het voorstel in gezamenlijk overleg te amenderen om zo een breder gedragen stuk te krijgen. In een dergelijk geval is hij bereid het voorstel in de Statenvergadering van januari te behandelen.

Mevrouw Chidi wijst op het nieuwe reglement van orde. Gezien dit feit en het amendement ligt er momenteel een uitspraak van de commissie dat dit besproken zal worden.

De voorzitter benadrukt dat zij dit ook heeft vastgesteld. Meerdere fracties vroegen echter om aanpassing van het voorstel.

Mevrouw Chidi beluistert bij de gedeputeerde een appèl om het proces doorgang te laten vinden. Daar is zij het mee eens en volgens haar is die uitspraak gedaan.

Een aanvullend memo op het Statenvoorstel zou voldoende zijn. Misschien kunnen alle verhelderende opmerkingen van de gedeputeerde genoteerd worden. Zij geeft de voorkeur aan een memo waarmee de Staten uit de voeten kunnen boven een amendement

Mevrouw De Jong is voorstander van het toevoegen van een verhelderende notitie aan het Statenvoorstel. In reactie op de heer Westerlaken heeft zij de besluiten die van de Staten gevraagd worden nader bekeken. Als men veel tekst toevoegt, worden dingen er niet altijd duidelijker op. De hoofdvraag is of de Staten de urgentie en opgaven, Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040 vast kunnen stellen als vertrekpunt voor fase 2. Zij kan dit vaststellen.

Het tweede hoofdpunt is het vaststellen van het afwegingskader met hoofdcategorieën die zij herkent in allerlei dingen die de Staten eerder hebben vastgesteld.

Dit zijn de twee hoofdpunten waarover de Staten moeten beslissen. Zij ziet niet waar dit een probleem kan zijn. Zij kan zich voorstellen dat er een verhelderende notitie komt, maar daar mag het bij blijven.

Zij heeft de dag ervoor contact gehad met collega's in Amersfoort die de avond ervoor in de commissie over het stuk besproken hebben. Het zou betreurenswaardig zijn als de Staten het voorstel niet zouden vaststellen.

De heer Westerlaken merkt dat alle fracties van mening zijn dat het stuk helderder moet worden. Hij aarzelt over een aanvullend memo omdat de Staten uiteindelijk het stuk vaststellen met de teksten daarin. Zijn grootste moeite zit in het gedeelte over het afwegingskader, hij heeft gevraagd naar de verhouding tussen de afwegingskaders die de Staten gemaakt hebben en die hier opnieuw gemaakt

worden. Om dan alleen te wijzen op de hoofdcategorieën vindt hij, zeker gelet op wat de provincie met de eigen afwegingskaders doet, wat ruim. Hij zou tevreden zijn als daar een scherpere bewoording voor zou komen.

De heer Hazeleger sluit zich aan bij mevrouw De Jong. De Staten stellen geen Statenvoorstel vast maar een Statenbesluit. Dat besluit staat geformuleerd. Het Statenvoorstel is een soort toelichting daarop. Het enige wat de SGP daarvoor nodig heeft, is wat er in de gemeenten besloten is. Hij heeft niet de toezegging gehoord dat de Staten hierover geïnformeerd zullen worden. Met die toezegging kan er, wat de fractie betreft, goed gestemd worden over het Statenbesluit.

De toelichting is niet heel helder, zoals de heer Westerlaken aangaf.

Bij het proces rond fase 2 zou het helpen als er vanuit het college een notitie komt over fase 2. Dat kan vormgegeven worden met pagina 6 van het rapport en een uitleg van hoe dit er concreet uit komt te zien, hoe de overlegstructuur is ingericht en hoe de reactie van de inwoners wordt betrokken bij de uitwerking van de scenario's. Daarmee zijn alle vragen beantwoord die in de vergadering zijn gesteld.

Mevrouw Rikkoert sluit zich aan bij mevrouw De Jong. De twee beslispunten zijn helder, het is een startnotitie en de Staten besluiten over hoofdcategorieën die inmiddels duidelijk zijn.

Het proces is van onderop volop bezig. Regio Amersfoort is er actief mee aan de slag. Zij wil dat niet doorkruisen en gaat ermee akkoord als dit tijdens de volgende Statenvergadering wordt besproken.

Mevrouw Hoek is het niet eens met de opmerking van mevrouw Chidi. Er is inderdaad in het reglement afgesproken dat bij een meerderheid ergens mee doorgegaan kan worden. Maar een dergelijk besluit moet wel zo goed mogelijk zijn.

De voorzitter wijst erop dat zij die conclusie niet getrokken heeft.

Mevrouw Hoek antwoordt dat zij ingaat op de opmerking van mevrouw Chidi.

Een amendement is een recht en moet kunnen. Of er gebruik van gemaakt wordt, is een tweede.

50PLUS is van mening dat een Statenbesluit optimaal moet zijn. Een memo is prima als bijlage of als ondersteuning, maar het besluit moet zo goed mogelijk zijn binnen de mogelijkheden die er zijn.

Daarom opteert 50PLUS voor wat de gedeputeerde nog kan doen om het voorstel te verbeteren. Als er dan nog behoefte aan bestaat, moet een amendement mogelijk zijn.

De voorzitter geeft de fracties de gelegenheid voor een tweede termijn.

Mevrouw De Jong vraagt haar collega's nogmaals om naar de twee hoofdpunten te kijken waarover de Staten moeten beslissen.

Mocht er een toelichtende notitie opgesteld worden, dan zou zij daar graag bij betrokken zijn.

Mevrouw Van Gilse dankt de fracties voor de beantwoording van haar vraag. De uitkomst is duidelijk. Haar vraag aan de gedeputeerde wat er precies gebeurt als het stuk niet wordt vastgesteld in januari is niet helemaal beantwoord. Het is nog niet duidelijk waarom niet hetzelfde proces wordt doorlopen als bij Utrecht Nabij.

In reactie op het antwoord van gedeputeerde Schaddelee merkt zij op het niet een prettig gevoel te vinden dat met de kaders die de Staten met het voorstel vaststellen wordt voorgesorteerd op een grote ingrijpende verandering die grote financiële gevolgen zal hebben, terwijl momenteel niet bekend is wat het financieel betekent en of het financieel haalbaar is. Met het kader worden wel verachtingen gewekt. Stel dat het niet mogelijk is, dan is de verwachting dat de Staten het willen wel gewekt. Het is lastig dat hier totaal geen zich op is op het moment.

Mevrouw Chidi heeft nog niet een bevredigend antwoord gehad op haar vraag over de Woondeal Amersfoort. In de pers was te lezen dat die Woondeal ingebracht gaat worden in de bestaande

Woondeal. Amersfoort heeft zo toch een inbreng in de Woondeal Utrecht. Zij informeert naar de stand van zaken van de Woondeal Amersfoort, al dan niet ingebracht in de bestaande Woondeal. Zij hoort graag van de gedeputeerde wat het vervolg is op de stand van zaken.

De heer Hazeleger komt terug op de vraag van mevrouw Van Gilse. Het beeld van hoe het proces bij de U16 is gegaan is heel anders. Hij vindt voorliggend proces beter. Er wordt een soort eerste notitie vastgesteld, vervolgens gaat men een proces in en aan het eind wordt weer een document vastgesteld. Dan wordt er een handtekening onder gezet. Bij de Regio U12 was een stuk met handtekeningen eronder ter informatie verstopt bij de uitkomst van het BO MIRT. Spreker heeft dit stuk met de VVD opgewaarderd voor deze vergadering maar vanwege de coronatijd is dit niet gelukt. Hij overweegt om hierop terug te komen en het te agenderen bij de volgende vergadering. Daar ligt een groot vraagteken voor hem. Het voorliggend stuk krijgt een compliment, in het proces is het goed gegaan. De vraag is waarom dit bij de U16 anders is gegaan. Hij vraagt of dit aan de Staten ligt of aan de Regio.

De heer Eggermont merkt op dat bij het Statenvoorstel en de beslispunten helderder naar voren mag komen wat de urgenties zijn. Het kan zijn dat urgenties die de Staten van belang vinden, niet benoemd worden. Een voorbeeld is aandacht voor betaalbare woningen: aandacht maakt woningen nog niet betaalbaar. Hij zou dit bij voorkeur scherper geformuleerd willen zien, anders kan er aandacht voor zijn maar komen de woningen niet. Het vraagstuk rond betaalbare woningen wordt erg gezien als een uitwerking. Er wordt momenteel vooral gekeken naar wat ruimtelijk noodzakelijk is. Volgens de SP dienen die twee dingen scherper aan elkaar verbonden te worden.

De heer Schaddelee zei in zijn beantwoording dat mobiliteit enkel en alleen faciliterend is. Volgens de SP is mobiliteit ook voor een deel ordening en heeft mobiliteit ook te maken met de manier waarop men vervolgens ruimtelijke zaken mogelijk maakt. Dat heeft weer gevolgen voor de betaalbaarheid van woningen.

Voor de SP zit hier het belangrijkste knelpunt bij het voorstel. Mochten andere fracties de 'aandacht' ook scherper geformuleerd willen zien, dan wil de fractie daar graag samen naar kijken.

De voorzitter geeft de gedeputeerden de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Gedeputeerde Van Essen gaat in op de suggestie van de heer Hazeleger om een korte memo te schrijven op basis van pagina 6, waarbij ook aangegeven wordt hoe de overlegstructuur met de gemeenten plaatsvindt en hoe in participatie is voorzien. De gedeputeerde zegt dit toe. De stukken die voorliggen zijn enkele weken oud. GS kunnen in de memo ook de al genoemde ontwikkelingen betrekken.

Als de heer Westerkaken of een ander Statenlid een amendement wil voorbereiden om het Statenvoorstel te verbeteren, op welke wijze dan ook, zijn GS altijd bereid om daarover te adviseren, mee te denken en het te ondersteunen. Mevrouw Hoek wijst er terecht op dat amenderen van voorstellen een recht van de Staten is.

De VVD vraagt wat de consequentie is als de stemming wordt uitgesteld. In zijn bijdrage heeft de gedeputeerde aangegeven dat de Staten hiermee kaders geven. De gemeenteraden doen dit ook. Als de raden de richting bepalen en de Staten het doorschuift, bestaat het risico dat die laatste reactie 'mosterd na de maaltijd' wordt.

Op de vraag waarom er een ander proces wordt gevolgd dan bij Utrecht Nabij, antwoordt de gedeputeerde dat het proces aan de voorkant hetzelfde is. De Staten hebben indertijd ook daar de kaders vastgesteld. Het enige verschil is dat Utrecht Nabij is vastgesteld in het BO MIRT. Dat is anders, dat had ermee te maken dat de provincie het momentum wilde benutten. De besluitvorming erover vindt uiteindelijk plaats in de Omgevingsvisie, de Staten kunnen dan een uiteindelijk besluit nemen over de koers die bij Utrecht Nabij is gekozen. Daar gaan de Staten over. Het is dus juist dat het proces aan de achterkant iets anders is.

De VVD vraagt of een dergelijk ontwikkelbeeld uitgewerkt moet worden zonder dat er geld is. De gedeputeerde wil dit omdraaien: zonder het ontwikkelbeeld zal het geld er niet komen. Als het Rijk vraagt waar de provincie naar toe wil en de provincie zegt dat niet te weten omdat zij eerst geld wil, dan is de provincie geen gesprekspartner voor het Rijk. Eén van de doelen is juist om een volwaardige gesprekspartner voor het Rijk te zijn, om een aanbod te doen met waar de provincie naar toe wil. Dan kan aangegeven worden wat nodig is van het Rijk. De financiering is inderdaad een belangrijke hobbel en dat is juist een reden om het traject voortvarend voort te zetten. Als men op de rem stapt, wordt de kans op tijdige financiering kleiner.

De SP merkt op dat aandacht een woning niet betaalbaar maakt. Dat is een terecht aandachtspunt. De heer Eggermont vraagt wat de relatie met de ruimtelijke keuzes is, of met ruimtelijke keuzes niet voorgesorteerd wordt op betaalbaarheid. De gedeputeerde adviseert om dit in het debat in de Staten aan de orde te stellen als het voorstel wordt behandeld. Het is goed om dit punt te betrekken bij het vervolg. Als hier een wisselwerking tussen is, dan is de vraag hoe ervoor gezorgd wordt dat de ruimtelijke keuzes het mogelijk maken dat er betaalbare woningen komen.

De heer Westerlaken meent dat veel van de spraakverwarring is ontstaan toen de fracties voor de eerste keer een informatiesessie kregen rondom Utrecht Nabij en de vraagstukken rond Amersfoort. Er kwam een helder vervolgproces over Utrecht Nabij en de besluitvorming in het BO MIRT en alles wat daarmee te maken heeft. Met het andere deel van de informatiesessie is dat wellicht niet goed gegaan, waardoor de vragen die deze ochtend zijn gesteld omhoog zijn gekomen. Misschien kan hier een les uit getrokken worden.

Gedeputeerde Van Muilekom gaat in op de vraag van mevrouw Chidi naar de stand van zaken bij de Woondeal. Hij kan niet veel toevoegen aan wat hij zojuist heeft gezegd. Het is belangrijk dat het voortvarend wordt opgepakt. De provincie heeft dit samen met het ministerie van BZK in de steigers gezet. De gesprekken met de bestuurders van de U16 gaan deze dagen gevoerd worden. Het gesprek met Amersfoort is ingepland. De gedeputeerde zegt toe de Staten op de hoogte te houden van de resultaten op het moment dat er vooruitgang wordt geboekt. De U16 loopt al, maar het tot stand brengen van de Woondeal heeft wel één tot anderhalf jaar gekost. Het is in het belang van de Regio Amersfoort dat dit niet weer anderhalf jaar kost. Bekeken wordt hoe zo vlot mogelijk ervoor gezorgd kan worden dat Regio Amersfoort aangesloten wordt bij de Woondeal U16.

Gedeputeerde Schaddelee is het met de heer Eggermont eens dat mobiliteit niet alleen faciliterend maar ook ordenend is. Met het woord 'faciliterend' bedoelde hij dat wegen worden aangelegd omdat die nodig zijn om op woon- en werklocaties te komen. In die zin is mobiliteit faciliterend.

De voorzitter stelt vast dat het stuk besproken kan worden in de Statenvergadering van januari. Gedeputeerde Van Essen heeft een aantal toezeggingen gedaan, bijvoorbeeld de memo met een toelichting en de toezegging dat er ruimte is voor amendementen.

De voorzitter sluit de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie dat het voorliggende voorstel als een normaal debat wordt doorgeleid naar de Staten.

3. TER INFORMATIE

3.1 [Statenbrief definitieve NOVI](#)

3.2 [Memo Crisis- en herstelexperiment verordening met verbrede reikwijdte](#)

3.3 [Reactie van PCL op ontwerp Omgevingsvisie en -verordening](#)

3.4 [Reactie PARK op Omgevingsvisie en Omgevingsverordening](#)

3.5 [Statenbrief Inzet BO MIRT najaar 2020](#)

3.6 [Memo voortgang invoering Omgevingswet](#)

3.7 [Statenbrief Uitkomsten BO MIRT najaar 2020](#)

3.8 [Toetsingsadvies commissie MER](#)

4. SLUITING

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inzet en betrokkenheid.

Zij staat stil bij het feit dat het de laatste commissievergadering van 2020 was en zij wenst allen goede feestdagen en een goede start van een hoopvol 2021 toe.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.